



Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 411/06
01.06.2006. година
Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Јасминке Станојевић, Мирјане Грубић, Миломира Николића и Јованке Кажих, чланова већа, у парници тужиље малолетне АА, чији је законски заступник мајка ББ, а коју заступа АБ, адвокат, против туженог ВВ, чији је пуномоћник БВ, адвокат, ради утврђења очинства, одлучујући о ревизији и захтеву за заштиту законитости туженог, изјављеним против решења Окружног суда у Ваљеву Гж.1899/05 од 01.12.2005. године, у седници одржаној 01.06.2006. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против решења Окружног суда у Ваљеву Гж.1899/05 од 01.12.2005. године у делу којим је одлучено о предлогу за понављање поступка.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија туженог изјављена против истог решења у делу којим је одлучено о предлогу за поништај клаузуле правноснажности.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољен захтев за заштиту законитости, изјављен против решења Окружног суда у Ваљеву Гж.1899/05 од 01.12.2005. године.

О б р а з л о ж е њ е

Решењем Општинског суда у Љигу П.305/98 од 14.06.2005. године, исправљеним решењем истог суда П.305/98 од 05.10.2005. године, у ставу првом изреке, одбијен је предлог туженог за понављање поступка окончаног пресудом истог суда П.305/98 од 24.12.1998. године, док је ставом другим изреке, одбијен предлог туженог за поништај клаузуле правноснажности исте пресуде (П.305/98 од 24.12.1998. године) као неоснован.

Решењем Окружног суда у Ваљеву Гж.1899/05 од 01.12.2005. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и првостепено решење потврђено.

Против правноснажног другостепеног решења, тужени је благовремено изјавио ревизију и захтев за заштиту законитости због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу чл.399., 401. став 2. и 412. Закона о парничном поступку ("Сл.гласник РС" бр.125/04) и нашао да је ревизија делимично неоснована, а делимично недозвољена.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из чл.361. став 2. тач.9. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности а нема ни битних повреда одредаба парничног поступка на које се у ревизији указује.

Према утврђеном чињеничном стању, Општински суд у Љигу је 24.12.1998. године донео пресуду П.305/98, у парници малолетне АА против туженог ВВ, којом је утврђено да је тужени природни отац малолетне тужиље и обавезан да учествује у њеном издржавању. Пресуда је туженом уручена путем поште 11.06.1999. године и уручена му је лично од стране поштоноше, с тим што је тужени одбио да потпише повратницу (као доказ о уручењу). Међутим, поштоноша који је извршио доставу, омашком је на повратници констатовао: "Уручено странци, одбија пријем", уместо да констатује да је пресуда уручена, а да је именовано лице одбило да потпише да је писмено примило.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови одбили предлог за понављање поступка, налазећи да нису испуњени услови за понављање из чл.422. став 1. тач.1. ЗПП, јер је туженом достава пресуде извршена правилно (у складу са чл.144. ЗПП).

Тужени је у предлогу за понављање поступка као разлог истицао да му није дата могућност да расправља пред судом, јер му првостепена пресуда (П.305/98 од 24.12.1998. године) никада није уручена. Међутим, у ситуацији када су нижестепени судови утврдили да је тужени лично примио ову пресуду, али да је само одбио да на повратници потпише пријем, Врховни суд налази да је достава пресуде извршена у складу са одредбом чл.144. ЗПП и да не постоји разлог за понављање поступка који тужени у предлогу наводи. При том, без утицаја је чињеница што је поштоноша омашком констатовао да је одбијен пријем, уместо, како је утврђено, да је странка одбила да потпише пријем писмена.

Неоснован је и навод туженог да је постојао разлог за понављање поступка јер је накнадно стекао

могућност да употреби нови доказ на основу кога је могла бити донета повољнија одлука за њега. Наиме, мишљење лекара специјалисте (без обзира што се ради о лицу које се налази на листи сталних судских вештака), које је дато без налога суда, не представља нови доказ у смислу чл.422. став 1. тач.9. ЗПП.

Наводе ревизије којима се оспорава утврђено чињенично стање (везано за пријем пресуде), Врховни суд није ценио, јер се према одредби чл.398. став 2. ЗПП, ревизија не може изјавити из ових разлога.

На основу чл.405. ЗПП, а у вези чл.412. став 5. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Ревизија туженог на део решења којим је одбијен његов предлог за поништај клаузуле правноснажности није дозвољен, јер се овим решењем поступак правноснажно не окончава, а према одредби чл.412. став 1. Закона о парничном поступку, ревизија се може изјавити против другостепеног решења, само ако се њиме поступак правноснажно завршава.

Применом одредбе чл.404. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Одлучујући о дозвољености захтева за заштиту законитости у смислу чл.421. а у вези чл.401. Закона о парничном поступку ("Сл.гласник РС" бр.125/04), Врховни суд Србије је нашао да захтев није дозвољен.

Према чл.417. Закона о парничном поступку, јавни тужилац може подићи захтев за заштиту законитости само због битне повреде одредаба парничног поступка из чл.361. став 2. тач.5. истог Закона, ако је противно одредбама тог закона суд засновао своју одлуку на недозвољеним располагањима странака (чл.3. став 3. истог Закона).

Ако јавни тужилац не подигне захтев за заштиту законитости у предвиђеним роковима, странке су на основу чл.418. Закона о парничном поступку овлашћене да саме изјаве захтев за заштиту законитости. Странке могу изјавити захтев за заштиту законитости само из разлога који је предвиђен за јавног тужиоца, јер не могу имати више права у коришћењу тог правног лека од јавног тужиоца.

Према чл.3. став 1. Закона о парничном поступку, суд у парничном поступку одлучује у границама захтева које су странке ставиле у поступку, а на основу става 2. истог члана, странке могу слободно располагати захтевима које су ставиле у току поступка, могу се одрећи својих захтева, признати захтеве противника и поравнати се. Тим одредбама изражено је начело диспозиције странака, које се огледа у овлашћењу да слободно располажу захтевима које су ставиле у поступку.

На основу чл.3. став 3. Закона о парничном поступку, суд неће уважити располагања странака који су у супротности са принудним прописима, јавним поретком и правилима морала.

Судови у овој парници нису засновали своје одлуке на недозвољеним располагањима странака у смислу чл.3. ста3. Закона о парничном поступку, па нису испуњени услови за изјављивање захтева за заштиту законитости, јер није учињена битна повреда из чл.361. став 2. тач.5. тог закона, због чега је и формално позивање туженог на повреду ове одредбе без утицаја.

На основу чл.404. а у вези чл.421. став 2. Закона о парничном поступку, одлучено је као у ставу трећем изреке.

Председник већа-судија

Весна Поповић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

вг